

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ
З ЦІННИХ ПАПЕРІВ
ТА ФОНДОВОГО РИНКУ**

вул. Московська, 8, корпус 30
м. Київ, 01010, Україна
тел./факс 280-40-95
тел./факс 254-23-31
Код ЄДРПОУ 37956207
Web: [http:// www.nssmc.gov.ua](http://www.nssmc.gov.ua)

**NATIONAL SECURITIES
AND STOCK MARKET
COMMISSION**

Building 30, 8, Moskovska St.,
Kyiv, 01010, Ukraine
phone/fax +38(044)254-25-70
phone/fax +38(044)254-23-77
Code of USRCOU 37956207
Web: [http:// www.nssmc.gov.ua](http://www.nssmc.gov.ua)

21.06.17 № 10/07/12306

На № _____

**Державна регуляторна служба
України**

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (далі – Комісія) з метою дотримання вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» повторно направляє на погодження проект регуляторного акта – проект рішення Комісії «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів», який схвалено Комісією у встановленому порядку та оприлюднено на офіційному веб-сайті Комісії, копію повідомлення про оприлюднення проекту регуляторного акта та доопрацьований, з урахуванням наданих зауважень, аналіз регуляторного впливу регуляторного акта.

Додаток: на 25 арк.

Голова Комісії

Т. Хромаєв

Вик.: Шаповал І.М.
Тел.: 254 – 25 – 88

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ
ТА ФОНДОВОГО РИНКУ**

Р І Ш Е Н Н Я

___ . ___. 2017

м. Київ

№ _____

Про затвердження Змін до деяких
нормативно-правових актів

Відповідно до статей 3, 4, частини першої та пунктів 9, 17, 37⁷ частини другої статті 7, пунктів 2, 13, 33 статті 8 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності»

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Зміни до Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – діяльності з торгівлі цінними паперами, затверджених рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 14 травня 2013 року № 819, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 01 червня 2013 року за № 857/23389 (із змінами), що додаються.

2. Затвердити Зміни до Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку, затверджених рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 14 травня 2013 року № 818, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 01 червня 2013 року за № 856/23388 (із змінами), що додаються.

3. Департаменту інформаційних технологій (Фоменку Є.С.) забезпечити оприлюднення цього рішення на офіційному сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

4. Управлінню міжнародної співпраці та комунікацій (Юшкевич О.І.) забезпечити опублікування цього рішення в офіційному друкованому виданні Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

5. Департаменту регулювання діяльності торговців цінними паперами та фондових бірж (Устенко І.І.) забезпечити:

подання цього рішення на здійснення експертизи на відповідність Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод до Секретаріату Урядового уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини Міністерства юстиції України;

подання цього рішення на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

6. Це рішення набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

7. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку Панченка О.С.

Голова Комісії

Т. Хромаєв

Протокол засідання Комісії
___. ___. 2017 № ____

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Національної комісії з
цінних паперів та фондового ринку
_____ 2017 року № _____

**Зміни до Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на
фондовому ринку (ринку цінних паперів) - діяльності з торгівлі цінними
паперами**

1. В абзаці першому пункту 1 розділу I слова «та фізичних осіб - підприємців» замінити словами «, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань».

2. У розділі II:

1) у пункті 5:

в абзаці першому після слова «осіб» слово «та» виключити;

в абзаці четвертому слова «та фізичних осіб – підприємців» замінити словами «, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань»;

2) доповнити пункт 7 після абзацу третього новим абзацом четвертим такого змісту:

«У разі зменшення у ліцензіата при провадженні діяльності з торгівлі цінними паперами за її окремими видами визначеної кількості сертифікованих фахівців, установленої при отриманні ліцензії, пов'язаного із введенням тимчасової адміністрації, такий ліцензіат повинен відновити потрібну кількість сертифікованих фахівців протягом трьох місяців після припинення тимчасової адміністрації та повідомити про це Комісію в установленому порядку (для банків).».

У зв'язку з цим абзац четвертий вважати абзацом п'ятим;

3) у пункті 8:

абзац другий викласти в такій редакції:

«Керівник ліцензіата (крім банку) повинен мати сертифікат на право здійснення дій, пов'язаних з безпосереднім провадженням професійної діяльності на фондовому ринку – торгівлі цінними паперами та стаж роботи на фондовому ринку не менше трьох років, у тому числі стаж роботи керівною посадовою особою на фондовому ринку не менше одного року.»;

абзаци четвертий, п'ятий викласти в такій редакції:

«У разі звільнення керівника ліцензіата (крім банку) уповноважений орган ліцензіата зобов'язаний призначити нового керівника або особу, яка виконуватиме його обов'язки та має сертифікат за будь-яким видом професійної діяльності на фондовому ринку, що провадить ліцензіат. Особа, яка виконує обов'язки керівника ліцензіата може не мати стажу роботи на фондовому ринку, встановленого для керівника ліцензіата.

Уповноважений орган ліцензіата не пізніше тримісячного строку перебування на посаді особи, яка виконує обов'язки керівника, повинен призначити на посаду нового керівника, крім випадку тимчасової відсутності керівника. Такий керівник повинен відповідати вимогам, установленим цими Ліцензійними умовами до керівника.»;

доповнити перше речення абзацу шостого після слова «час» словом «тимчасової»;

4) у пункті 10 слова «(крім банку)» та «, переоформлення ліцензії» виключити;

5) у пункті 11:

абзац другий викласти у такій редакції:

«Ліцензіат зобов'язаний оприлюднити до 30 квітня року, що настає за звітним періодом, річну фінансову звітність та річну консолідовану фінансову звітність, засвідчених заявником (крім товариств, у яких звітний період (рік) з дати створення не настав) разом з аудиторським висновком на власній веб-

сторінці або веб-сайті (у повному обсязі) з опублікуванням у періодичному або неперіодичному виданні (для банків – на власному веб-сайті та/або шляхом публікації у періодичному або неперіодичному виданні (у повному обсязі)).»;

доповнити пункт після абзацу другого новими абзацами третім, четвертим такого змісту:

«Фінансова звітність ліцензіата повинна відповідати вимогам Міжнародних стандартів фінансової звітності, які є її концептуальною основою.

Річна фінансова звітність ліцензіата має бути підтверджена аудитором (аудиторською фірмою).».

У зв'язку з цим абзаци третій – шостий замінити відповідно абзацами п'ятим – восьмим;

абзац шостому викласти у такій редакції:

«Аудиторський висновок (звіт незалежного аудитора) можуть надавати тільки аудиторські фірми, включені, у тому числі, на період проведення аудиторської перевірки, до реєстру аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів, що ведеться Комісією.»;

6) в абзаці дев'ятому пункту 13 слова «службової інформації» замінити словами «інформації з обмеженим доступом»;

7) абзац другий пункту 16 викласти в такій редакції:

«До компетенції цього підрозділу (працівника) ліцензіата необхідно віднести: розробку та впровадження методики виявлення, оцінювання та контролю рівня ризиків професійної діяльності (зокрема встановлення ступенів ризику для емітентів цінних паперів); аналіз та прогнозування стану системи управління ризиками, ідентифікацію критичних (найбільш ризикованих) бізнес-процесів, клієнтів, контрагентів, фінансових інструментів та послуг; здійснення аналізу діяльності та фінансових показників емітента, з цінними паперами якого укладається договір, використовуючи загальнодоступні публічні джерела інформації; виявлення концентрації ризиків та причини їх появи; впровадження

заходів, процедур, механізмів та технологій мінімізації ризиків та ліквідації наслідків виявлених ризиків (зокрема встановлення прийнятних ступенів ризику для емітентів цінних паперів); оперативну координацію взаємодії підрозділів та виконавчого органу ліцензіата з питань управління ризиками; участь у розслідуванні випадків реалізації ризиків; розробку програм навчання працівників ліцензіата методам та інструментам управління ризиками; підготовку і надання звітності з питань управління ризиками виконавчому органу ліцензіата.»;

8) пункт 20 виключити.

У зв'язку з цим пункти 21 – 24 вважати відповідно пунктами 20 – 23.

3. У розділі III:

1) доповнити абзац перший пункту 2 після слів «оригіналом ліцензії» словами «(у разі наявності)»;

2) пункт 3 виключити.

У зв'язку з цим пункти 4 – 14 вважати відповідно пунктами 3 – 13;

3) у пункті 7:

підпункт 10 викласти у такій редакції:

«10) анкета щодо ділової репутації органів управління юридичної особи, головного бухгалтера та керівника служби внутрішнього аудиту, яка додається до заяви про видачу ліцензії.

Зазначена анкета подається у разі змін щодо ідентифікації, трудової діяльності, ділової репутації зазначених осіб та/або призначення нових осіб, які виконують такі обов'язки (крім випадку тимчасової відсутності керівника);»;

у підпункті 11 слова «зміни в персональному складі» замінити словами «персональний склад»;

підпункт 12 викласти в такій редакції:

«12) довідку про прямих власників та власників з істотною участю у структурі власності заявника (ліцензіата) згідно з таблицею 1 «Структура власності заявника (ліцензіата)» та таблицею 2 «Інформація про юридичних осіб, у яких заявник (ліцензіат) має частку у статутному (складеному) капіталі цих юридичних осіб», яка додається до заяви про видачу ліцензії, з доданням схематичного зображення такої структури.

Подається у разі зміни прямих власників, які володіють 5 і більше відсотків, та/або у разі зміни осіб, що здійснюють опосередкований контроль за заявником;»;

4) пункт 10 виключити.

У зв'язку з цим пункти 11 - 13 вважати відповідно пунктами 10 - 12;

5) в абзаці другому пункту 10 слова «та фізичних осіб – підприємців та ліцензії» замінити словами «, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань»;

6) абзац четвертий пункту 11 викласти у такій редакції:

«про прямих власників та власників з істотною участю у структурі власника заявника (ліцензіата) з доданням схематичного зображення такої структури.».

**Директор департаменту
регулювання діяльності торговців
цінними паперами та фондових бірж**

І. Устенко

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Національної комісії з
цінних паперів та фондового ринку
_____ 2017 року № _____

Зміни до Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) - діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку

1. В абзаці першому пункту 1 розділу I слова «та фізичних осіб - підприємців» замінити словами «, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань».

2. У розділі II:

1) у пункті 4:

в абзаці шостому після слова «акцій» слова «депозитарію» виключити;
абзац сьомий виключити.

У зв'язку з цим абзаци восьмий – десятий вважати відповідно абзацами сьомим – дев'ятим;

2) у пункті 9 слова «переоформлення ліцензії» виключити;

3) у пункті 18:

доповнити пункт після абзацу першого новими абзацами другим, третім такого змісту:

«Фінансова звітність ліцензіата повинна відповідати вимогам Міжнародних стандартів фінансової звітності, які є її концептуальною основою.

Річна фінансова звітність ліцензіата має бути підтверджена аудитором (аудиторською фірмою).».

У зв'язку з цим абзаци другий – п'ятий замінити відповідно абзацами четвертим – сьомим;

абзак п'ятий викласти у такій редакції:

«Аудиторський висновок (звіт незалежного аудитора) можуть надавати тільки аудиторські фірми, включені, у тому числі, на період проведення аудиторської перевірки, до реєстру аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів, що ведеться Комісією.».

3. У розділі III:

1) доповнити пункт 1 після слів «оригіналом ліцензії» словами «(у разі наявності)»;

2) пункт 3 виключити.

У зв'язку з цим пункти 4 - 31 вважати відповідно пунктами 3 - 30;

3) у пункті 7:

підпункт 11 викласти у такій редакції:

«11) анкета щодо ділової репутації органів управління юридичної особи, головного бухгалтера та керівника служби внутрішнього аудиту, яка додається до заяви про видачу ліцензії.

Зазначена анкета подається у разі змін щодо ідентифікації, трудової діяльності, ділової репутації зазначених осіб та/або призначення нових осіб, які виконують такі обов'язки;»;

підпункт 13 викласти в такій редакції:

«13) довідку про прямих власників та власників з істотною участю у структурі власності заявника (ліцензіата) згідно з таблицею 1 «Структура власності заявника (ліцензіата)» та таблицею 2 «Інформація про юридичних осіб, у яких заявник (ліцензіат) має частку у статутному (складеному) капіталі цих юридичних осіб», яка додається до заяви про видачу ліцензії, з доданням схематичного зображення такої структури.

Подається у разі зміни прямих власників, які володіють 5 і більше відсотків, та/або у разі зміни осіб, що здійснюють опосередкований контроль за заявником;»;

4) абзац четвертий пункту 10 викласти у такій редакції:

«довідку про прямих власників та власників з істотною участю у структурі власника заявника (ліцензіата) з доданням схематичного зображення такої структури.»;

5) в абзаці п'ятому пункту 16 число «8» замінити числом «15», слова «та фізичних осіб – підприємців» замінити словами «, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань»;

6) в пункті 17 слова «та фізичних осіб – підприємців» замінити словами «, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань»;

7) пункт 28 виключити.

У зв'язку з цим пункти 29, 30 вважати відповідно пунктами 28, 29.

**Директор департаменту
регулювання діяльності торговців
цінними паперами та фондових бірж**

І. Устенко

Повідомлення
про оприлюднення проекту рішення Національної комісії з цінних
паперів та фондового ринку «Про затвердження Змін до деяких
нормативно-правових актів»

Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (далі – Комісія) було схвалено проект рішення Комісії «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів».

Зазначений проект рішення Комісії розроблено з метою приведення Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – діяльності з торгівлі цінними паперами, затверджених рішенням Національної Комісії від 14 травня 2013 року № 819, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 01 червня 2013 року за № 857/23389 (із змінами) та Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку, затверджених рішенням Комісії від 14 травня 2013 року № 818, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 01 червня 2013 року за № 856/23388 (із змінами) до вимог законодавства, зокрема законів України «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань», «Про банки і банківську діяльність» та «Про інформацію», Порядку та умов видачі ліцензії на провадження окремих видів професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів), переоформлення ліцензії, затверджених рішенням Комісії від 14 травня 2013 року № 817, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 01 червня 2013 року за № 854/23386 (із змінами).

Крім того, даним проектом рішення Комісії передбачається врегулювання окремих процедурних питань з урахуванням практики застосування норм цього регуляторного акта.

Пропозиції та зауваження до зазначеного проекту рішення Комісії просимо надсилати поштою за адресами:

Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку: 01010, м. Київ-601, вул. Московська, 8, корпус 30 (департамент регулювання діяльності торговців цінними паперами та фондових бірж), та на електронну адресу: iryna.shapoval@nssmc.gov.ua;

Державній регуляторна служба України: 01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11.

Проект рішення та аналіз регуляторного впливу оприлюднюється на офіційному веб-сайті Комісії – <http://www.nssmc.gov.ua>.

Строк, протягом якого приймаються зауваження та пропозиції від фізичних та юридичних осіб, становить один місяць з дати оприлюднення даного проекту рішення Комісії.

Голова Комісії

Т. Хромаєв

**Аналіз впливу регуляторного акта
до проекту рішення Комісії «Про затвердження Змін до деяких
нормативно-правових актів»**

I. Визначення проблеми

Професійною діяльністю на фондовому ринку є діяльність акціонерних товариств і товариств з обмеженою відповідальністю з надання фінансових та інших послуг у сфері розміщення та обігу цінних паперів, обліку прав на цінні папери та прав за цінними паперами, управління активами інституційних інвесторів.

Професійна діяльність на фондовому ринку здійснюється виключно на підставі ліцензії, що видається Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (далі – НКЦПФР).

Залучення інвестицій на фондовий ринок України прямо залежить від довіри інвесторів, у тому числі й іноземних, до діяльності професійних учасників фондового ринку (далі – професійних учасників).

НКЦПФР відповідно до своїх зобов'язань, зобов'язана здійснювати контроль та захист прав інвесторів шляхом застосування заходів щодо запобігання і припинення порушень законодавства на ринку цінних паперів.

При цьому, механізм державного контролю повинен забезпечувати баланс інтересів держави, інвесторів та професійних учасників. Таким чином, НКЦПФР повинна мати дієвий механізм впливу на недобросовісних професійних учасників. Інвесторам повинно бути гарантоване дотримання їх прав та законних інтересів при їх взаємодії з професійними учасниками.

З метою захисту прав інвесторів та забезпечення подальшого здійснення стандартизації діяльності торговців цінними паперами та організаторів торгівлі, удосконалення їх функціонування, невідкладним питанням є розв'язання таких проблем фондового ринку:

відсутність вимог до керівника ліцензіата щодо наявності сертифікату на право здійснення дій, пов'язаних з безпосереднім провадженням професійної діяльності на фондовому ринку та стажу роботи на керівних посадах на фондовому ринку не менше одного року;

відсутність порядку дій ліцензіата, у разі зменшення кількості сертифікованих фахівців, пов'язаного із введенням тимчасової адміністрації;

обмежена компетенція підрозділу (працівника) ліцензіата, який забезпечує роботу систему управління ризиками, зокрема відсутність можливості такого підрозділу (працівнику) ліцензіата при виявленні, оцінюванні та контролю рівнів ризиків професійної діяльності встановлювати ступені ризику для емітентів цінними паперами, та здійснювати аналіз діяльності та фінансових показників емітента, з цінними паперами якого укладається договір, використовуючи загальнодоступні публічні джерела інформації;

відсутність обов'язку відповідності фінансової звітності ліцензіата вимогам Міжнародних стандартів фінансової звітності;

відсутність обов'язку підтвердження аудитором (аудиторською фірмою) річної фінансової звітності ліцензіата.

Діяльність професійних учасників, що працюють на фондовому ринку, пов'язана із ризиками, серед яких, крім інших є: ризик виникнення у компанії збитків у результаті помилок, допущених при стратегічному управлінні, тобто неправильне визначення перспективних напрямків діяльності, відсутності необхідних ресурсів і організаційних заходів; ризик фінансових втрат через імовірність здійснення помилок у здійсненні торгівельних угод, у бухгалтерському обліку операцій та розрахунків з ним, в юридичному оформленні договорів; ризик виникнення збитків у результаті невідповідності внутрішніх процедур проведення операцій вимогам чинного законодавства; ризик нестачі фінансових коштів, матеріальних або інших ресурсів при реалізації якої-небудь інвестиційної програми; ризик фінансових втрат при реалізації інвестиційного проекту, обумовлений невизначеністю відносно обсягу і термінів отримання інвестицій і грошових потоків від виробничої діяльності.

Відповідно до міжнародних нормативів аудиту та вимог Закону України «Про аудиторську діяльність», аудитор (аудиторська фірма) повинен проаналізувати й оцінити висновки, одержані на основі аудиторських доказів для формування свого висновку про перевірену фінансову інформацію.

Висновок аудитора призначений для широкого кола користувачів, його оприлюднення є свідченням того, що річний бухгалтерський звіт професійного учасника як у цілому, так і в усіх частинах відповідає чинному законодавству України, правилам ведення бухгалтерського обліку і є достовірним. Таким чином, дуже важливим питанням для аудиторських фірм є контроль якості.

НКЦПФР відповідно до своїх нормативно-правових актів веде реєстр аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів (далі - Реєстр). Вимоги щодо включення та перебування в зазначеному Реєстрі регламентується рішенням НКЦПФР від 25.10.2012 № 1519 «Про затвердження Порядку ведення реєстру аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів». Крім того, НКЦПФР співпрацює з Аудиторською палатою України щодо перевірки внутрішнього контролю якості аудиторських фірм. У результаті такої співпраці критерії якості стають вищими, а кількість аудиторських фірм, що відповідають цим вимогам, зменшується. Аудиторські фірми, які бажають лишатися на високому рівні, який нині вимагається, виконують рекомендовані плани заходів і відповідно залишаються як у реєстрі Аудиторської Палати України, так і в Реєстрі НКЦПФР.

Так, НКЦПФР у 2015 та 2016 роках було опрацьовано близько 100 аудиторських висновків професійних учасників фондового ринку. За результатами такого опрацювання було зроблено висновок, що 15 % аудиторських висновків не відповідають вимогам законодавства, що в свою чергу стає перешкодою на шляху до прийняття зважених економічних рішень

інвесторами, які проводять аналіз фінансового стану професійних учасників, користуючись такими аудиторськими висновками.

Отже, наразі постало питання щодо встановлення вимог до якості як до фінансової звітності, так і аудиторських фірм, які здійснюють перевірку такої фінансової звітності.

Крім того, відповідно до Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – діяльності з торгівлі цінними паперами, затверджених рішенням НКЦПФР від 14 травня 2013 року № 819 та зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 01 червня 2013 року за № 857/23389 (із змінами), у разі виникнення у ліцензіата (у тому числі у відокремлених або спеціалізованих структурних підрозділах) при провадженні діяльності з торгівлі цінними паперами за її окремими видами факту зменшення встановленої кількості сертифікованих фахівців (у тому числі керівних посадових осіб), установленої при отриманні ліцензії або створенні відокремленого або спеціалізованого структурного підрозділу, але не менше ніж до одного фахівця, йому необхідно протягом трьох місяців відновити потрібну їх кількість та повідомити про це Комісію в установленому порядку.

При цьому, даною нормою не передбачений порядок дій ліцензіата (банку), у разі зменшення встановленої при отриманні ліцензії кількості сертифікованих фахівців, пов'язаного із введенням тимчасової адміністрації.

Відтак, діяльність банку щодо якого застосована процедура введення тимчасової адміністрації з метою забезпечення стабілізації діяльності та поліпшення фінансового стану, напряду залежить від тимчасового адміністратора, який, крім іншого, має право продовжувати або припиняти будь-які операції банку та виконувати будь-які дії (рішення) від імені банку.

Так за 2015 та 2016 роки з 41 банку, що мали ліцензію на здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами та щодо яких було застосовано введення тимчасової адміністрації лише 3 банка продовжили свою банківську діяльність та відповідно діяльність на ринку цінних паперів.

Тому НКЦПФР у даному проекті регуляторного акта передбачено послаблення вимог до таких ліцензіатів банків, шляхом відміни вимог щодо відновлення кількості сертифікованих фахівців на час застосування щодо цього ліцензіата введення тимчасової адміністрації.

Враховуючи вищезазначене, НКЦПФР розробила проект рішення «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів».

Зазначеним проектом рішення НКЦПФР передбачено внесення змін до Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – діяльності з торгівлі цінними паперами, затверджених рішенням Національної Комісії від 14 травня 2013 року № 819, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 01 червня 2013 року за № 857/23389 (із змінами) та до Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку, затверджених рішенням Комісії від

14 травня 2013 року № 818, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 01 червня 2013 року за № 856/23388 (із змінами).

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	так	
Держава	так	
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва	так	

II. Цілі державного регулювання

Проект даного регуляторного акта спрямований на вирішення проблем, визначених в попередньому розділі. Основними цілями прийняття проекту регуляторного акта є:

удосконалення вимог до керівника ліцензіата, шляхом зобов'язання такого керівника мати сертифікат на право здійснення дій, пов'язаних з безпосереднім провадженням професійної діяльності на фондовому ринку та стаж роботи на керівних посадах на фондовому ринку не менше одного року;

встановлення порядку дій ліцензіата, у разі зменшення кількості сертифікованих фахівців, пов'язаного із введенням тимчасової адміністрації;

розширення компетенції підрозділу (працівника) ліцензіата, який забезпечує роботу системи управління ризиками, зокрема надання можливості такому підрозділу (працівнику) ліцензіата при виявленні, оцінюванні та контролі рівнів ризиків професійної діяльності встановлювати ступені ризику для емітентів цінними паперами, та здійснювати аналіз діяльності та фінансових показників емітента, з цінними паперами якого укладається договір, використовуючи загальнодоступні публічні джерела інформації;

запровадження обов'язку відповідності фінансової звітності ліцензіата вимогам Міжнародних стандартів фінансової звітності;

запровадження обов'язку підтвердження аудитором (аудиторською фірмою) річної фінансової звітності ліцензіата.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Відсутність регулювання. Залишити законодавче регулювання на існуючому рівні і сподіватися на еволюційний розвиток ринку цінних паперів.
Альтернатива 2	Розробка тимчасового регуляторного акта у сфері регулювання ліцензування професійної діяльності на

	фондовому ринку, який діятиме до набрання чинності законопроекту України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо регульованих ринків та деривативів)». Метою розробки зазначеного законопроекту, крім іншого, є створення передумов для підвищення ефективності та функціональності ринків капіталу та інших регульованих ринків в Україні, в першу чергу шляхом законодавчого регулювання інфраструктури регульованих ринків, що є вкрай важливим та відповідальним завданням на сучасному етапі розвитку української економіки, зважаючи на важливість її інтегрування у європейську та світову економічну спільноту. Тобто даним законопроектом врегульовуються питання розбудови інфраструктури, зокрема шляхом імплементації положень регламенту EMIR в частині створення торгового репозиторію та центрального контрагенту, які мають функціонувати відповідно до європейських стандартів. Таким чином, ліцензуванню підлягатимуть нові суб'єкти, що здійснюватимуть діяльність на фондовому ринку. Даний законопроект був прийнятий у першому читанні на засіданні Верховної Ради України. Однак, нинішня політична ситуація в Україні не дає змоги чітко визначити, коли в цілому цей законопроект буде прийнято. Тому, така альтернатива на даний час не може розглядатися Комісією.
Альтернатива 3	Розробка проекту нормативно-правового акту щодо: - удосконалення вимог до керівника ліцензіата; - встановлення обмеження щодо строку перебування на посаді керівника ліцензіата тимчасово виконуючого обов'язки керівника ліцензіата; - встановлення порядку дій ліцензіата у разі зменшення кількості сертифікованих фахівців, пов'язаного із введенням тимчасової адміністрації; - розширення компетенції підрозділу (працівника) ліцензіата, який забезпечує роботу систему управління ризиками; - запровадження обов'язку відповідності фінансової звітності ліцензіата вимогам Міжнародних стандартів фінансової звітності; - запровадження обов'язку підтвердження аудитором (аудиторською фірмою) річної фінансової звітності ліцензіата; - врегулювання окремих процедурних питань з урахуванням практики застосування норм нормативно-правового акта.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
1. Відсутність регулювання	Відсутня необхідність здійснення контрольно-наглядових функцій.	1. Відсутність впевненості щодо вирішення проблем у разі, якщо державне регулювання ринку цінних паперів залишиться на існуючому рівні. 2. Тривалий час, протягом якого проблема може бути усунена. 3. Відсутність дієвого контролю за ліцензіатами, які мають відповідні ліцензії, видані НКЦПФР. 4. Можливість фінансово нестійких професійних учасників провадити професійну діяльність на фондовому ринку, яка є неефективною та нестабільною.
2. Розробка тимчасового регуляторного акта	Тимчасове вирішення проблем, визначених в I розділі даного аналізу регуляторного акту.	Витрати на адміністрування регуляторного акта, а саме витрати на оплату праці працівників органів влади, діяльність яких пов'язана з контролем за виконанням вимог регуляторного акта.
3. Розробка проекту нормативно-правового акту	1. Прозора структура власності професійних учасників фондового ринку. 2. Удосконалення вимог до фінансового стану заявників. 3. Гарна ділова репутація заявників (ліцензіатів). 4. Підвищення довіри потенційних інвесторів та збільшення їх кількості.	Приведення у відповідність професійними учасниками фондового ринку своєї діяльності з регуляторним актом збільшить навантаження на працівників НКЦПФР. При цьому, зазначене навантаження відбуватиметься в межах фінансування НКЦПФР та не потребуватиме залучення додаткових штатних одиниць.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян (інвесторів)

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
1. Відсутність регулювання	Відсутність витрат	Неотримані доходи або втрата коштів, у результаті спричинених ліцензіатами неправомірних дій.
2. Розробка тимчасового регуляторного акта	Тимчасовий захист прав клієнтів ліцензіатів, оскільки підвищуються вимоги до професійних учасників, що дозволяє знизити ризики в їх діяльності	Можливі втрати, оскільки існуватиме ризик свідомого невиконання ліцензіатами вимог тимчасового документу в очікуванні постійного загального регулювання.
3. Розробка проекту нормативно-правового акту	Захист прав клієнтів ліцензіатів, оскільки підвищуються вимоги до професійних учасників, що дозволяє знизити ризики в їх діяльності	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Під дію регулювання підпадають 8 організаторів торгівлі та 347 торговців цінними паперами (у тому числі 104 банки).

Показник	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	143	30	182	355
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	40,3%	8,4%	51,3%	100%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
1. Відсутність регулювання	Відсутність витрат	Відсутні
2. Розробка тимчасового регуляторного акта	Можливість здійснювати професійну діяльність на фондовому ринку у відповідності з тимчасовими вимогами до відповідного виду професійної діяльності.	Відсутні
3. Розробка проекту нормативно-правового акту	1. Збільшення довіри до фондового ринку з боку інвесторів та професійних учасників фондового ринку. 2. Встановлення чіткої та прозорої процедури моніторингу та контролю за змінами у процесі діяльності професійних учасників фондового ринку. 3. Відсутність витрат	Відсутні

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з Додатком 1 до Аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, які виникають в наслідок дії регуляторного акта»)	-
Альтернатива 2 Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з Додатком 1 до Аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, які виникають в наслідок дії регуляторного акта»)	-
Альтернатива 3 Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з Додатком 1 (рядок 11 таблиці «Витрати на суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, які виникають в наслідок дії регуляторного акта»)	-

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
1. Відсутність регулювання	1	Проблема продовжує існувати тривалий час. Відсутня впевненість щодо вирішення проблем в майбутньому.
2. Розробка тимчасового регуляторного акта	1	Існує ризик свідомого невиконання ліцензіатами вимог тимчасового документу в очікуванні постійного загального регулювання.
2. Розробка проекту нормативно-правового акту	3	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті майже повною мірою, професійну діяльність на фондовому ринку будуть здійснювати фінансово стійкі юридичні особи, діяльність яких ефективна та стабільна, що в свою чергу гарантуватиме дотримання прав інвесторів та їх законних інтересів при взаємодії з такими професійними учасниками.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Розробка проекту нормативно-правового акту	Для держави - висока результативність, ефективність, політична та адміністративна здійсненність. Для громадян – захист прав інвесторів, які вклали гроші у фондовий ринок, як наслідок, для професійних учасників фондового ринку – збільшення довіри до фондового ринку з боку інвесторів, підвищення обсягів торгів, та поліпшення ситуації на фінансовому ринку України.	Додаткове навантаження на працівників НКЦПФР щодо необхідності здійснювати контрольно-наглядові функції.	Стимулювання розвитку фондового ринку через прийняття законодавчих актів вбачається найбільш ефективним та результативним, оскільки сприятиме системному вирішенню існуючих проблем функціонування фондового ринку. Підвищення довіри внутрішнього інвестора – населення та інституціональних інвесторів, іноземних інвесторів до фінансових інструментів національного фондового ринку призведе до збільшення інвестицій в економіку України.
Відсутність регулювання	Для держави розвиток фондового ринку (хоча	Дуже тривалий та невизначений час для	Альтернатива має низьку ефективність. Цілі прийняття

	і дуже повільний) та відсутність видатків на реалізацію. Для професійних учасників фондового ринку вигоди відсутні. Для громадян вигоди відсутні.	реалізації. Відсутність впевненості щодо вирішення проблем. Не отримані інвестиції від фізичних та юридичних осіб.	регуляторного акта не можуть бути досягнуті в найближчий час, тобто проблема продовжить існувати.
Розробка тимчасового регуляторного акта	Для держави розвиток фондового ринку (тимчасовий). Для професійних учасників фондового ринку вигоди відсутні. Для громадян вигоди відсутні.	Додаткове навантаження на працівників НКЦПФР щодо необхідності здійснювати контрольно-наглядові функції.	Альтернатива має низьку ефективність. Оскільки прийняття тимчасового регуляторного акта не відповідає принципу послідовності регуляторної діяльності, та існує ризик недовірливого ставлення до тимчасового документа з боку учасників ринку цінних паперів та як результат свідомого його невиконання в очікуванні загального регулювання.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який застосовується для розв'язання проблем, зазначених у розділі 1 Аналізу регуляторного впливу, є прийняття рішення НКЦПФР «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів», яким вносяться зміни до Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – діяльності з торгівлі цінними паперами, затверджених рішенням НКЦПФР від 14 травня 2013 року № 819, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 01 червня 2013 року за № 857/23389 (із змінами) та Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку, затверджених рішенням НКЦПФР від 14 травня 2013 року № 818, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 01 червня 2013 року за № 856/23388 (із змінами), та передбачає, зокрема:

удосконалення вимог до керівника ліцензіата, шляхом зобов'язання такого керівника мати сертифікат на право здійснення дій, пов'язаних з безпосереднім провадженням професійної діяльності на фондовому ринку та стаж роботи на керівних посадах на фондовому ринку не менше одного року;
встановлення порядку дій ліцензіата, у разі зменшення кількості сертифікованих фахівців, пов'язаного із введенням тимчасової адміністрації;
розширення компетенції підрозділу (працівника) ліцензіата, який забезпечує роботу системи управління ризиками, зокрема надання

можливості такому підрозділу (працівнику) ліцензіата при виявленні, оцінюванні та контролю рівнів ризиків професійної діяльності встановлювати ступені ризику для емітентів цінними паперами, та здійснювати аналіз діяльності та фінансових показників емітента, з цінними паперами якого укладається договір, використовуючи загальнодоступні публічні джерела інформації;

запровадження обов'язку відповідності фінансової звітності ліцензіата вимогам Міжнародних стандартів фінансової звітності;

запровадження обов'язку підтвердження аудитором (аудиторською фірмою) річної фінансової звітності ліцензіата;

врегулювання окремих процедурних питань з урахуванням практики застосування норм нормативно-правового акта.

Державний контроль та нагляд за дотриманням вимог регуляторного акта здійснюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Суб'єкти малого та середнього підприємництва не мають витрат, пов'язаних з виконанням вимог даного регуляторного акта.

Бюджетні витрати на адміністративне регулювання суб'єктів підприємництва здійснюється в межах фінансування НКЦПФР без залучення додаткових штатних одиниць.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта необмежений у часі, оскільки дія Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – діяльності з торгівлі цінними паперами та Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку розрахована на необмежений час.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Виходячи з цілей державного регулювання, визначених у другому розділі даного Аналізу впливу регуляторного акта, для відстеження результативності акта обрано такі показники:

1) Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – не зміниться.

2) Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта - дія акту поширюється на 8 організаторів торгівлі та 347 торговців цінними паперами, які здійснюють діяльність згідно

ліценцій, виданих Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (або Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку).

4) Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта – середній. Даний проект регуляторного акта, з метою громадського обговорення, оприлюднено на офіційному веб-сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

5) Кількість справ, порушених НКЦПФР, щодо встановлення факту правопорушення на фондовому ринку.

6) Кількість анульованих ліцензій за фактом правопорушення на ринку цінних паперів.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності буде здійснено із застосуванням статистичного методу, шляхом аналізу даних з інформаційних ресурсів НКЦПФР, а також аналізу офіційної статистичної інформації щодо розміру надходжень до державного бюджету, пов'язаних з дією акта.

Базове відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта буде здійснюватись через один рік з дня набрання ним чинності шляхом збору пропозицій і зауважень та їх аналізу.

Повторне відстеження планується здійснити через два роки з дня набрання ним чинності, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного обстеження. У разі надходження пропозицій та зауважень, які заслуговують на увагу, або виявлення не врегульованих та проблемних питань, у разі необхідності вони будуть обговорені та винесені на засідання НКЦПФР, з метою внесення відповідних змін до цього рішення.

Періодичні відстеження планується здійснювати раз на три роки з дня виконання заходів з повторного відстеження з метою подальшого удосконалення даного регуляторного акта.

Виконавець заходів з відстеження – Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.

Голова Комісії

Т. Хромаєв

Тест малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з учасниками фондового ринку щодо оцінки впливу регулювання

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у період з 31.10.2016 по 21.12.2016.

Порядковий номер	Вид консультації	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій
1	31.10.2016 Засідання Комітету з питань функціонування інституційних інвесторів та інформаційної політики	7	В цілому регулювання сприймається. Вирішено доопрацювати проект рішення з урахуванням наданих зауважень
2	17.11.2016 Засідання Комітету з питань функціонування інституційних інвесторів та інформаційної політики	10	Розглядалися пропозиції, надані представниками СРО, щодо можливості їх врахування у проекті регуляторного акта. Вирішено доопрацювати проект.
3	21.12.2016 Засідання Комітету з питань функціонування інституційних інвесторів та інформаційної політики	9	Доопрацьований проект рішення з урахуванням пропозицій, висловлених під час обговорення, рекомендовано до розгляду на засіданні НКЦПФР.

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва:

кількість суб'єктів, на яких поширюється регулювання: професійних учасників фондового ринку, у тому числі середнього підприємництва – 143, малого підприємництва – 30 та мікропідприємництва – 182.

Питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив, - 59,7 %.

Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

Порядковий	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік)	Витрати за п'ять років
------------	---------------------	------------------------------	------------------------

номер		впровадження регулювання)	
Оцінка "прямих" витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання			
1	Придбання необхідного обладнання (програма для ЕТС біржі)	-	-
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	-	-
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витратні матеріали)	-	-
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування)	-	-
5	Інші процедури (уточнити)	-	-
6	Разом, гривень	-	-
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	355	355
8	Сумарно, гривень	-	-
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування			
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання	-	-
10	Процедури організації виконання вимог регулювання	-	-
11	Процедури офіційного звітування	-	-
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	-	-
13	Інші процедури (реєстрація змін до Правил фондової біржі)	-	-
14	Разом, гривень	-	-
15	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	355	355
16	Сумарно, гривень	-	-

3. Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва – відсутні.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка "прямих" витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	0,00 тис. грн.	0,00 тис. грн.
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	0,00 тис. грн.	0,00 тис. грн.

3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	0,00 тис. грн.	0,00 тис. грн.
---	--	----------------	----------------

5. Запропонованим проектом рішення НКЦПФР «Про внесення змін до рішення НКЦПФР від 14 травня 2013 року № 817» передбачено розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва, а саме послаблення вимог до ліцензіатів банків, шляхом відміни вимог щодо відновлення кількості сертифікованих фахівців на час застосування щодо таких ліцензіатів введення тимчасової адміністрації.

Шаповал І.М. 254-25-88